

Burgemeester & wethouders

Datum 29 januari 2024

Onderwerp

Convenant Beschermd Wonen en (Begeleiding) Maatschappelijke Opvang 2024

Wij willen

Sociale inclusie van de doelgroep van beschermd wonen en van de doelgroep van maatschappelijke opvang (opvang van dak- en thuislozen). Dit houdt in dat deze mensen zoveel mogelijk in 'gewone' woningen en wijken – in hun eigen sociale omgeving - begeleid en ondersteund worden gericht op herstel en zelfredzaamheid.

Wij besluiten

1. In te stemmen met het Convenant Beschermd Wonen en (Begeleiding) Maatschappelijke Opvang 2024.
2. Ermee in te stemmen dat alle gemeenten in de regio Assen per 1 januari 2024 de indicatiestelling voor beschermd wonen en thuiswonen+ voor hun inwoners zelf uitvoeren.

Want

1. *Het huidige convenant loopt af per 1 januari 2024 en moet op enkele onderdelen worden geactualiseerd.*

Het convenant 2024 is in grote lijnen gelijk aan 2023. Enkele onderdelen zijn aangepast/geactualiseerd (zie blauwe tekst). In het convenant is de overweging over de landelijke doordecentralisatie aangepast aan de actuele situatie. Aangegeven is dat onzeker is wanneer de doordecentralisatie plaatsvindt. Ook is de overweging toegevoegd dat de gemeenten in de regio Assen voornemens zijn om een gezamenlijke aanbesteding beschermd wonen en maatschappelijke opvang te starten voor de periode 2026 en verder. De achterliggende gedachte is dat hierdoor schaalvoordelen te realiseren zijn. Tot slot is toegevoegd dat voor de regiogemeenten jaarlijks in het macrobudget van de regio een tegemoetkoming in de uitvoeringskosten wordt opgenomen om recht te doen aan de ontwikkeling dat de regiogemeenten meer taken zelf gaan doen (artikel 8 lid 9).
- 2a. *Dit is een belangrijke eerste stap in het realiseren van de doelstelling van de voorgenomen doordecentralisatie van beschermd wonen.*

Doel van de doordecentralisatie van beschermd wonen is het realiseren van de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. Dat wil zeggen het zo mogelijk vervangen van beschermd wonen door zelfstandig wonen met begeleiding en ondersteuning op maat. Individuele gemeenten zijn daartoe beter in staat dan centrumgemeenten omdat zij beter kunnen aansluiten bij de lokale situatie.
- b. *Dit is van belang om voortgang in het proces te houden.*

De landelijke doordecentralisatie van beschermd wonen is voor de vierde keer uitgesteld. Inmiddels hebben de gemeenten in centrumregio Assen de doordecentralisatie al wel voorbereid. Zij waren klaar voor de eerste stap: per 1 januari 2024 zou elke gemeente zelf de indicaties stellen voor beschermd wonen (inclusief thuiswonen+). Om voortgang in het proces te houden is het gewenst deze eerste belangrijke stap nu ook te maken en niet wederom uit te stellen.

Maar

Om de regiogemeenten in staat te stellen zelf de aanvragen af te handelen moeten er nog een aantal zaken worden uitgewerkt. Het Bestuurlijk Overleg BWMO heeft opdracht

gegeven om in het eerste kwartaal 2024 de werkafspraken over rollen, taken en bevoegdheden en de expertisefunctie verder uit te werken. De planning is om dat in het eerste kwartaal van 2024 te doen en deze op het eerste Bestuurlijk Overleg BWMO in het tweede kwartaal 2024 ter goedkeuring voor te leggen.

Ook de tegemoetkoming personele inzet behoeft nadere uitwerking. Het betreft hier zowel de inzet van de regiogemeenten als de centrumgemeente. We weten nog niet welk uitvoeringsbudget toereikend is, maar dit gaan we in de eerste helft van 2024 onderzoeken. De planning is dat dit uiterlijk in het tweede kwartaal 2024 is uitgewerkt en dan op het eerste Bestuurlijk Overleg BWMO in het derde kwartaal 2024 ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Achtergrond

Per 1 januari 2015 is de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang belegd bij de gemeenten. De uitvoering vindt plaats binnen regio's. Negen gemeenten (Assen, Hoogeveen, De Wolden, Tynaarlo, Noordenveld, Meppel, Westerveld, Aa en Hunze en Midden-Drenthe) werken in de regio Assen samen. De gemeente Assen is centrumgemeente. Zij ontvangt de regionale middelen van het Rijk en is eindverantwoordelijk voor de uitvoering.

Al jaren wordt er gesproken over de doordecentralisatie van beschermd wonen. Het idee erachter is dat individuele gemeenten dichter bij hun eigen inwoners staan en beter dan centrumgemeenten in staat zijn om een verschuiving te realiseren van beschermd wonen naar beschermd thuis (zelfstandig wonen met ondersteuning en begeleiding op maat). Om dit mogelijk te maken zijn plannen gemaakt voor de invoering van een objectief verdeelmodel van de gelden over alle gemeenten. Ook is gewerkt aan de invoering van het woonplaatsbeginsel, waarbij de gemeente voor meerdere jaren financieel verantwoordelijk blijft voor inwoners die verhuizen naar beschermd wonen in een andere gemeente. De plannen waren in een vergevorderd stadium, maar de Tweede Kamer heeft in september 2023 het wetsvoorstel m.b.t. het woonplaatsbeginsel controversieel verklaard. De landelijke doordecentralisatie van beschermd wonen is daarmee tot een nog nader te bepalen datum uitgesteld.

In de regio Assen hebben de gemeenten zich de afgelopen jaren inhoudelijk en procesmatig voorbereid op de landelijke doordecentralisatie. Nu de landelijke doordecentralisatie wederom is uitgesteld willen de gemeenten doorgaan met de ontwikkelingen en vanaf 1 januari 2024 zelf de aanvragen voor beschermd wonen in behandeling nemen.

De financiële gevolgen zijn

De voorstellen hebben geen financiële gevolgen. Uitgangspunt is dat de uitvoeringskosten ten laste komen van het regiobudget.

Instemmen met het convenant 2024 betekent dat de regiogemeenten voorafgaand aan 2024 al een tegemoetkoming ontvangen voor de kosten die zij vanaf 2024 gaan maken voor de uitvoering van beschermd wonen. Deze tegemoetkoming behoeft nadere uitwerking. Het betreft hier zowel de inzet van de regiogemeenten als de centrumgemeente. We weten nog niet welk uitvoeringsbudget toereikend is, maar dit gaan we in de eerste helft van 2024 onderzoeken. De planning is dat dit uiterlijk in het tweede kwartaal 2024 is uitgewerkt en dan op het eerste Bestuurlijk Overleg BWMO in het derde kwartaal 2024 ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Alternatieven

Niet ondertekenen van het convenant zou betekenen dat er geen afspraken binnen de regio Assen zijn vastgelegd m.b.t. de uitvoering van de wettelijke taak.

Communicatie

De Raad in kennis stellen via de besluitenlijst van BenW.

De zorgaanbieders beschermd wonen in kennis stellen van de ontwikkelingen via de accountmanagers.

Bijlagen

Convenant Beschermd Wonen en (Begeleiding) Maatschappelijke Opvang 2024 versie 1.6
8-11-2023